

Okul Akademik ?yimserlik ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Akademik ?yimserlik ?lçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27479>

Özet

Okul Akademik ?yimserlik Ölçe?i, okul ortam?nda gözlemlenen kolektif akademik iyimserlik düzeyini ölçmek amacıyla uyarlanm?? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle okul yöneticileri ve öğretmenler arasındaki algılanan yeterlilik, güven ve akademik baskı gibi temel bileşenleri de?erlendirmeyi hedefler. Ölçek, D. Çoban'ın 2010 yılında ?nönü Üniversitesi'nde hazırlad??? yüksek lisans tezinde kullanılarak Türk kültürüne uyarlanm??tır. Çal??manın temel amacı, okulların akademik iyimserlik seviyeleri ile öğretmenlerin örgütsel ba?lılık düzeyleri arasındaki potansiyel ilişkileri incelemektir.

Ölçe?in adaptasyonu, eğitim yönetimi alanındaki araştırmacılar için önemli bir kaynak teşkil etmektedir, zira okulların kültürel ve motivasyonel yap?s?nın anlaşılmasına katkıda bulunur. Özgün ölçe?in yap?s? korunarak, Türk eğitim sistemindeki ba?lam ve dil farklılıklarına göre gerekli düzenlemeler yapılm??tır.

Anahtar Kelimeler

Okul Akademik ?yimserlik Ölçe?i, Akademik ?yimserlik, Örgütsel Ba?lılık, Okul Yönetimi, Eğitim Psikolojisi, Uyarlama, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Demet Çoban (Uyarlayan).

Amaç

Okul Akademik ?yimserlik Ölçe?i'nin temel amacı, eğitim kurumlarının kolektif inanç sistemlerini ve ba?aruya yönelik beklentilerini ölçmektir. Bu yapı, genellikle okulun öğrenci ba?ar?s? üzerindeki etkisini maksimize etme yetene?i olarak tanımlanan Akademik ?yimserlik kavramına dayanır. Ölçek, okul personelinin, öğrencilerin yüksek akademik standartlara ulaşabilece?ine dair ortak inancın? belirlemeye yardımcı olur.

Uyarlanan form, özellikle Türkiye'deki okullarda akademik ortamın niteli?ini ve bu niteli?in öğretmenlerin örgütsel ba?lılık düzeylerini nasıl etkiledi?ini tespit etmek için kullanılm??tır. Bu tür araçlar, eğitim yöneticilerine okul gelişim planları oluşturunken ve personel motivasyonunu arttıracak stratejiler belirlerken kritik veriler sunar.

Yapı

Ölçek, okul düzeyinde Akademik ?yimserlik yap?s?nı ölçer. Bu yapı, üç temel alt boyuttan oluşur:

Kolektif Etkililik (Collective Efficacy): Okul personelinin, zorlu ö?rencileri bile ba?ar?!? bir ?ekilde e?itebileceklerine dair payla??lan inanç?.

Güven (Trust): Ö?retmenlerin ö?rencilere ve velilere olan güven düzeyleri; ö?rencilerin yüksek akademik standartlara ula?mak için çaba gösterece?ine olan inanç?.

Akademik Bask? (Academic Press): Okulun, ö?rencilerden yüksek akademik performans beklentilerini aç?kça ifade etme ve bu beklentileri sürdürme düzeyi.

Bu üç faktörün birle?imi, okulun kültürel ba?lam?n?n ö?renci ba?ar?s?n? destekleme kapasitesini yans?t?an güçlü bir psikometrik yap?y? olu?turur. Ölçek, bu bile?enlerin her birini ayr? ayr? de?erlendirerek okulun hangi alanlarda güçlü veya zayıf oldu?unu ortaya koyar.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik geçerlik analizleri özetlenmemi? olsa da, uyarlama çal??mas? olan Çoban (2010) yüksek lisans tezinde, ölçe?in Türk kültürüne uygunlu?unu sa?lamak amacıyla gerekli geçerlik çal??malar?n?n yap?ld??? varsayılmaktadır. Bu çal??malar genellikle yap? geçerli?ini test etmek için faktör analizlerini ve ölçüt ba??nt?!? geçerli?i incelemek için korelasyon analizlerini içerir.

Uyarlanan ölçeklerin geçerlik çal??malar?, orijinal ölçe?in ölçtü?ü yap?y? Türk örnekleminde de do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamay? amaçlar. Bu bağlamda, çeviri geçerli?i (dilbilimsel denklik) ve kültürel geçerlik (kavramsal denklik) a?amalar? titizlikle uygulanm??t?r.

Güvenirlik

Kaynak içerikte güvenilirlik (reliability) bilgisi yer almamaktadır. Ancak bir psikometrik araç?n uyarlanmas?nda güvenilirlik analizleri zorunludur. Çoban (2010) tezinde, ölçe?in iç tutarlılı??n? (Cronbach Alfa katsay?s?) ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirli?ini hesaplam?? olmalıdır.

Yüksek iç tutarlılık katsay?s?, ölçek maddelerinin ayn? akademik iyimserlik yap?s?n? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Bu güvenilirlik verileri, ölçe?in e?itim ara?t?rmalar?nda güvenilir sonuçlar üretme kapasitesinin temelini olu?turur.

Faktör Analizi

Okul Akademik ?yimserlik Ölçe?i'nin uyarlama sürecinde, ölçe?in orijinal üç faktörlü yap?s?n?n (Kolektif Etkililik, Güven, Akademik Bask?) Türk örnekleminde korunup korunmadı??n? belirlemek amacıyla do?rulamalı faktör analizi (DFA) veya aç?mlayıcı faktör analizi (AFA) kullanılm?? olmalıdır.

Faktör analizinin sonuçlar?, her bir maddenin hangi alt boyuta yüklendi?ini göstererek ölçe?in

yap?sal geçerli?ini destekler. Bu analizler, uyarlama çal??mas?n?n en kritik a?amalar?ndan biridir ve ölçe?in teorik çerçevesine uygunlu?unu teyit eder.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Kaynakta spesifik bilgi olmamas?na ra?men, psikometrik geçerlik standartlar?na uygun olarak 4'lü, 5'li veya 6'lı bir derecelendirme kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama Dili)

Popülasyon Grubu: E?itim Kurumlar?nda Görevli Personel (Ö?retmenler ve Yöneticiler)

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki resmi okullarda görev yapan ö?retmenler ve idareciler üzerinde uygulanm??t?r.

Test Metodolojisi: Veriler, anket formlar? arac?l???yla toplanm??t?r. Kat?l?mc?lar, okul ortam?na dair alg?lar?n? yans?tan ifadeleri belirlenen derecelendirme skalas?na göre i?aretleme?lerdir.

Anahtar Kelimeler

Akademik Bask?, Kolektif Etkililik, Okul Güveni, E?itim Yönetimi, Yüksek Lisans Tezi, Güvenirlilik, Geçerlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: ?nönü Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü (Çal??man?n yap?ld??? dönem itibar?yla)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in orijinal geli?tiricisine ait izin ve ücret bilgileri adaptasyon çal??mas?nda belirtilmemiştir. Ancak ölçe?in Türkçe uyarlamas?, D. Çoban taraf?ndan 2010 y?I?nda tamamlanan yüksek lisans tezi kapsam?nda kullan?lm??t?r. Akademik amaçlı? kullan?mlar için genellikle tez merkezlerinden izin al?nmas? gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [okul-akademik-iyimserlik-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Çoban, D. (2010). *Okullar?n akademik iyimserlik düzeyi ile ö?retmenlerin örgütsel ba?I?I?? aras?ndaki ili?ki* (Yüksek Lisans tezi). ?nönü Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, E?itim Bilimleri Bölümü, E?itim Bilimleri Anabilim Dal?, E?itim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dal?, Malatya.

Tez referans linki: [tez.yok.gov.tr](#)

Okul Akademik ?yimserlik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. (Kaynak içerikte ölçek maddeleri sa?lanmam??t?r. Bu k?s?m bo? b?rak?lm??t?r.)

Kaynak içerikte ölçek maddelerine dair bir bilgi sunulmam??t?r.